

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 07.12.2015

Styresak: 81 / 2015

Arkivsaknr: 2015/5540-WEF

Møtedato: 15.12.2015

Budsjett 2016 - fordeling av driftsmidler og strategisk avsetning til stillinger

Innledning

Budsjettet beskriver utfordringer, planer og prioriteringer for fakultetets virksomhet i 2016. Det blir lagt fram forslag til hvordan fakultetets rammebevilgning skal fordeles gjennom strategiske avsetninger, driftsmidler og ressurser til stillinger.

Fakultetsstyret vedtok i møtet 08.09.2015 sak 50/15, forslag til budsjett for 2016 som ble oversendt universitetsledelsen. Universitetsstyret vedtok i møte 28.10.2015, sak 102/15 budsjett for universitetet og rammebevilgninger til fakultetene.

Universitetet i Bergens nylig vedtatte strategiplan og fakultetets strategiplan som skal vedtas i fakultetsstyremøte 15.12.2015 er førende for innretning og prioriteringer for budsjettfordelingen for 2016.

Universitetet i Bergen har for 2016 fått en realnedgang i bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet på 1,5 % sammenlignet med 2015. Nedgangen i budsjettet skyldes i hovedsak at UiB har nedgang i resultatinntektene totalt på 54,6 mill. kroner, og at regjeringen viderefører effektiviseringskuttet på 0,5 %, dette utgjør kr 15,3 mill i 2016.

1. Fakultetets økonomiske ramme i 2016

Det samfunnsvitenskapelige fakultet ble i universitetsstyrets møte 28.10.2015 tildelt en budsjetttramme på kr 270 367 000 for 2016. På tross av strategi- og effektiviseringskutt får fakultetet dermed en økning i budsjetttrammen på 4,7 % i forhold til 2015. Dette skyldes i hovedsak at SV-fakultetet har en økning i resultatinntektene som følge av økt produksjon av studiepoeng og forskningsresultater i 2014.

I det følgende vil vi omtale tildelingskriterier som vektlegges i departementets finansieringsmodell, i fordelingen internt ved UiB, og i fakultetets budsjettmodell. Vi vil også referere hovedpunktene i universitetsstyrets vedtatte budsjett for 2016. Deretter omtales fakultetets hovedsatsinger i året som kommer, som grunnlag for vårt forslag til budsjettfordeling for 2016.

2. Tildelingskriterier i budsjettfordelingsprosessen

Kunnskapsdepartementets finansieringsmodell er basert på tre komponenter; en basisbevilgning, en komponent for oppnådde utdanningsresultater og forskningsresultater, samt midler til strategiske forskningsformål. Utdanningskomponenten gir uttelling for studiepoeng og utvekslingsstudenter, og forskningskomponenten gir belønning for vitenskapelige publikasjoner og oppnådde resultater i form av doktorgrader og ekstern finansiering fra NFR og EU. Fra og med 2016 har departementet foretatt noen justeringer

som gjelder vektingen mellom de ulike kategoriene, der EU-incentivene styrkes noe mens vekting av NFR og PhD justeres noe ned.

Den resultatbaserte inntektsfordelingen ved UiB innebærer at 75% av resultatinntektene for utdanning og forskning kommer fakultetene til gode.

Universitetets kostnader til husleie og bygg har økt mer enn den statlige kompensasjonen for lønns- og prisvekst de senere årene. I 2016 er det en gjennomsnittssøkning ved UIB på 4,1 %, men SV-fakultetets husleie kostnad pga arealutvidelse øker med 6,6 % til 26.6 mill i 2016.

Fakultetets budsjettfordelingsmodell

I 2003 vedtok fakultetsstyret i sak 75/03 og med justeringer i sak 28/11 en *budsjettfordelingsmodell*, som i stor grad er basert på oppnådde resultater. Fakultetets budsjettmodell består av en *driftsdel* og en *rekrutteringsdel*. Modellen bygger på prinsipper som innebærer at driftsmidler og stillingsressurser er avhengig av instituttens resultatproduksjon. Fakultetet dekker fastlønnsbudsjettet til alle instituttene.

Fakultetsstyret har vedtatt et *minstekrav* til instituttens produksjon av studiepoeng, utvekslingsstudenter, doktorgrader og publikasjonspoeng, kalt *krav til basisproduksjon*. Kravene tilsvarer 40 % av instituttens aktivitet i innføringsåret 2010. For doktorgrader gjelder det et krav om minimum 1 doktorgrad per år. Instituttene vil få resultatinntekter for det som produseres *utover* det fastsatte kravet, se vedlegg 1. Det er ikke satt krav om basisproduksjon for ekstern finansiert aktivitet. EU- og NFR-inntekt vil telle fra første inntektsførte krone.

Rekrutteringsdelen i budsjettmodellen er basert på fakultetets langsiktige rekrutteringsstrategi, vedtatt av fakultetsstyret i 2002. Rekrutteringsstrategien omtaler ulike hensyn som vektlegges ved fordeling av faste vitenskapelige stillinger. Kriteriene er forskningsaktivitet, undervisningsaktivitet, formidlingsresultater, evalueringresultater, kjønns- og aldersfordeling, omfang av ekstern finansiering, og eventuell tilgang på ressurspersoner det er gunstig for fakultetet å knytte til seg.

3. Universitetsstyrets vedtatte budsjett for 2016. Strategiske satsinger og konsekvenser for fakultetet.

Fakultetets budsjettforslag for 2016 (sak 50/15) omtaler hvilke tiltak fakultetet ba om å få finansiert utenfor eksisterende budsjetttramme. Fakultetet er for 2016 tildelt en budsjetttramme på kr 270 367 000 se tabell 1. Sammenlignet med 2015 er det endringer i form av lønns- og priskompensasjon på 2,6 %, endring i resultatmidler for utdanning og forskning, bevilgninger til studieplasser som ble tildelt i 2011 og 2015, nye rekrutteringsstillinger, samt øremerkede midler.

Universitetet har lagt inn strategi- og effektiviseringskutt på til sammen 1,5 % i bevilgningene til fakultetene. For SV-fakultetet gir disse kuttene en inntektsreduksjon på til sammen kr 3,8 mill. I tillegg har UiB holdt igjen 0,3% av lønns og prisstigningen fordi pensjon går ned med 0,4%. Totalt sett har fakultetet fått en styrking av budsjetttrammen på 4,7 % i forhold til 2015.

Tabell 1: Budsjettramme for SV-fakultetet i 2016

	Beløp i 1000 kr
Grunnbudsjett	255 619
Resultatmodell – utdanning	1 758
Resultatmodell – forskning	4 585
Korreksjon RBO	196
Endring (+/-) stipendiatstillinger	-810
Endring (+/-) postdoktorstillinger	0
Nye studieplasser fra høst 2011 og høst 2015	647
Korreksjon av satser	193
Rammekutt og effektiviseringskutt 1,5 %	- 3 834
Lønns- og prisstigning 2,6 %	6 646
Sum rammebevilgning	265 000
Øremerkede tiltak	
Fredrik Barth stipend, Inst. for sosialantropologi	309
Revidert nasjonalbudsjett - klimastipendiat	1 000
Mediecity – 3 faste stillinger	2 400
Prosjektstøtte ERC, Inst. for sosialantropologi	774
Frikjøp av hovedverneombud ved UiB	634
Nordområdesatsing	250
Sum tildeling	270 367
Frikjøp hovedtillitsvalgte – estimert	2 300
Forventet overføring fra 2015 – fakultetets del	- 2 000
Inntekter forskerutdanningen	200
Anslag for ubrukte midler fakultet og institutt i 2016 (permisjoner, utsatt aktivitet etc.)	2 500
Totalt inntekts budsjett 2016	272 867
Budsjetterte ekstra inntekter	2 618
Budsjett	275 985

Resultatmidlene for utdanning beregnes på basis av økning/reduksjon i studiepoengproduksjon og utveksling. SV-fakultetet produserte 1846,5 årsheter i 2013, og 1913,7 i 2014, en økning på 67,2 årsheter. Fakultetet hadde også en liten økning i antall årsheter på ex.phil. i 2014. Antall utvekslingsstudenter gikk ned fra 477 i 2013 til 411 i 2014. Samlet gir dette en økning i resultatinntektene for utdanning på kr 1 758 000.

Resultatinntekter for forskning fordeles på grunnlag av avlagte doktorgrader, publikasjonspoeng og eksternt finansiert virksomhet. Fakultetet hadde betydelig nedgang i antall doktorgrader fra 23 doktorgrader i 2013 til 15 doktorgrader i 2014, men hadde en økning i publikasjonspoengene fra 263,6 poeng i 2013 til 274,6 poeng i 2014. Det var en liten nedgang i eksternt finansiert aktivitet fra NFR fra 2013 til 2014, og en stor økning i utbetalte inntekter fra EU fra 2013 til 2014. Dette gir en samlet økning i resultatinntekter for forskning på totalt kr 4,6 millioner.

I 2011 ble fakultetet tildelt 30 nye studieplasser, og høst 2015 fem nye masterplasser.. Inntektene for disse studieplassene utgjør tilsammen kr 647 000 i 2016.

Konsekvensjusteringer:

- Fakultetet får reduksjon i inntektene tilsvarende kr 810 000 for stipendiatstillinger. Dette skyldes at finansieringen av 9 stipendiater nå går ut, mens fakultetet får tildelt 7 nye. Pga endring i satser får fakultetet en ekstra inntekt på kr 193 000 knyttet til rekrutteringsstillingene.
- Fakultetet har på permanent basis fått økt rammen med Kr 500 000 til Medborgerpanelet og kr 500.000,- til Media City Bergen.

I 2016 gis det også øremerkede midler til tidligere vedtatte strategiske tiltak:

- Institutt for sosialantropologi får tilskudd til samfinansiering av et stipend knyttet til Fredrik Barth, kr 309 000.
- Tildeling av kr 1 000 000 til en stipendiatstilling innen klima.
- Øremerket tilskudd på kr 2 400 000 til 3 faste stillinger i forbindelse med Mediecity som fakultetet også får i 2017.
- Tilskudd på kr 774 000 gis til forsterkning av ERC Advanced Grant-prosjekt ved Institutt for sosialantropologi. (4-årig stillingsressurs)
- Fakultetet får også frikjøpsmidler for hovedverneombud ved UiB tilsvarende 100 % stilling, kr 634 000.
- Det tildeles kr 250 000 i driftsmidler til nordområdesatsing ved Institutt for sammenliknende politikk.
- Frikjøp hovedtillitsvalgte i fagforeninger, budsjettert kr 2 300 000
- Fakultetet har også *ekstra inntektskilder* utenfor rammen, blant annet husleieinntekter for eksternt finansiert aktivitet, refusjoner og annet.

3.1 Øvrige forhold ved UiB som påvirker inntekter og kostnader

Ordningen med smådriftsmidler videreføres i 2016, og finansieres innenfor fakultetets budsjettamme. Dette utgjør en kostnad på kr 1,6 mill. som tas av fakultetets felles driftsmidler. I tillegg kommer instituttens egenandel på 15 % som finansieres innenfor instituttens driftsbevilgninger.

I universitetets *sentrale budsjett* er det også tiltak og midler til formål som kan få ressursmessig betydning for vårt fakultet.

Fremragende miljøer

Det er satt av 14 mill. til rekrutteringstiltak for fremragende forskere. SFF-er og nasjonale plattformer videreføres på nivå med 2015 dvs kr 21,5 mill. Universitetsledelsen vil komme tilbake til fordeling av disse midlene.

Tiltak for EU-finansiert forskning

ERC prosjekter med søknad levert i 2014 og tidligere forsterkes med 25% av tildelingen fra EU. I 2015 ble det etablert en ny incentivmodell for EU-prosjekter. Tanken med modellen er at midlene skal tilføres nærmest mulig miljøene som søker nye prosjekter. I tillegg settes det av 1,6 mill til sentral bevilget egeninnsats og posisjoningsstøtte for EU-prosjekter.

Fellesløftet III lanseres i 2016 og er et spleiselag mellom universitetet og NFR knyttet til gode prosjekter innenfor FRIPRO

Flere studenter og nye tilbud fordrer en styrking av *studentrekrutteringen* og det er satt av kr 5,5 mill med en ytterligere styrking av dette arbeidet de kommende budsjettår. Etter- og videreutdanning for lærere har et budsjett på kr 5,6 mill.

Personalpolitiske tiltak og kompetansebygging

I statsbudsjettet er det kommet pålegg om et effektiviseringskutt på 15,3 mill. kroner ved UiB. Organisasjonsutviklingsprosjektet (OU) som startet opp i 2014 har som målsetting å utvikle de administrative tjenestene slik at de støtter best mulig opp om universitetets oppgaver innen forskning, utdanning og formidling. I 2016 er det et eget tiltak for rekruttering med kr 1,3 mill. Fra 2016 er det også lagt inn midler til oppstart for et Personvernombud ved UiB. Avsetningen til likestillingsmidler er redusert fra 4,8 mill. til 2 mill. Likestilling og inkludering skal fortsatt være et høyt prioritert område ved UiB, men forutsettes utover dette å dekkes innenfor fakultetenes rammer.

4. Fakultetets satsinger i 2016

Det gis her en kort omtale av de viktigste faglige satsingene for fakultetet kommende år.

4.1 Forskning

Fakultetet skal vedta ny strategiplan for perioden 2016 – 2022 i fakultetsstyremøtet 15.12.2015. Både universitetets og fakultetets nye strategiplan vil danne grunnlag for fakultetets prioriteringer fra 2016. Fakultetets mål er at fagmiljøene skal utføre fri og kritisk forskning av høy kvalitet og bidra til å løse samfunnets utfordringer. Bredde i forskningen og sterke fagdisipliner, med nyskapende metode- og teoriutvikling, er viktige forutsetninger for å lykkes med å nå universitetets og fakultetets mål. Det foregår omfattende samarbeid i fagmiljøene med anerkjente forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Det er et mål for fakultetet å ha flere internasjonalt ledende forskningsmiljø. Fakultetet vil aktivt bidra inn i UiBs tverrfaglige sentre, kunnskapsklynger og initiativer innen forskning.

Fakultetets langsiktige strategi er at fagdisipliner og tematiske forskningssatsinger skal bygges gjennom interne ressursprioriteringer og økt ekstern finansiering. Det arbeides systematisk og målrettet for å øke den eksternt finansierte aktiviteten. Motivering og oppbygging av søkere til ERC og andre deler av Horizon 2020, samt søknader av større omfang til forskningsrådet (SFF og SFI) har høy prioritet.

Disiplinutvikling

Fakultetet har ambisiøse mål når det gjelder å videreutvikle disiplinene og heve publikasjonsaktiviteten. Ressurser til å styrke disiplinene gjennom nye faste stillinger er avgjørende for å utvikle fagmiljøene. Rekrutteringsstillinger som kan lyses ut uten tematiske bindinger er også viktig for å sikre faglig bredde i disiplinene, styrke rekrutteringsgrunnlaget og gir muligheter for å oppnå en jevnere kjønnsfordeling i fagmiljøene.

Norsk medborgerpanel

Arbeidet med å etablere et internettpanel til bruk for nyskapende digital surveyforskning ved Universitetet i Bergen, *Norsk medborgerpanel*, startet våren 2012. På kort tid har Medborgerpanelet vokst betydelig og blitt en suksess. Medborgerpanelet skal gjennom samfinansiering med Bergen forskningsstiftelse utvides med et Medborger laboratorium og vil bli en nyskapende kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskapelig forskning.

Infrastrukturen vil legge seg i den internasjonale forskningsfronten og de innsamlede dataene vil gi kunnskapsgrunnlag for å møte flere av de store samfunnsutfordringene, som for eksempel klima, inkludering og menneskerettigheter, samfunnsikkerhet og helse.

Internettpanelet har allerede opparbeidet et godt internasjonalt omdømme og et solid faglig nettverk, og er en svært viktig og strategisk forskningssatsning ved fakultetet.

Ambisjonen er å posisjonere miljøet i Bergen som internasjonalt ledende på feltet, og som en attraktiv samarbeidspartner for nasjonale og internasjonale partnere og prosjekter.

Media City Bergen

UiBs planlagte deltakelse i Media City Bergen (MCB) blir realisert i 2017. Dette vil gi unike muligheter for kunnskapsutvikling, studietilbud, forskningsprosjekter, teknologi og innovasjon. Medieklyngen er en satsing for Universitetet i Bergen som har en viktig rolle som det sentrale akademiske miljøet i dette samarbeidet. Institutt for informasjons- og medievitenskap (Infomedia) skal bidra inn i medieklyngen med å etablere fremtidsrettede studier med høy arbeidslivsrelevans. Samarbeidet med mediebransjen gir også interessante muligheter for videreutvikling av universitetets digitale satsing på utdanning, forskning og formidling som vil være relevant for alle fagmiljøene ved UiB.

Fakultetet og Infomedia har foretatt vesentlige investeringer knyttet til MCB i form av personalressurser. I budsjettet for 2015 ble Infomedia tildelt fra Universitetsdirektøren midlertidig finansiering av 3 faste vitenskapelige stillinger til aktiviteten i klyngen. Disse tre stillingene er nå under tilsetting og er planlagt å være på plass fra årsskiftet. De nye studieprogrammene vil kreve økning av ressurser til både personell, utstyr og drift. Dette skal på sikt finansieres av studiepoengproduksjon i høyere finansieringskategorier, men vil også kreve en engangsinvestering i utstyr og inventar i forkant av oppstart.

Samarbeidet i MCB har også et betydelig potensial for utvikling av forskning og innovasjon i skjæringsfeltet mellom universitetet og andre virksomheter. Gjennom samarbeid mellom forskere fra Infomedia og andre enheter ved UiB, nasjonale og internasjonale forskningspartnere og bransjepartnere skal det utvikles kunnskap og ny innsikt, samt nye teknologier og verktøy for journalistikk og medier.

Også DigUiB-prosjektet skal inn i MCBs lokaler med etablering av en lærings- og formidlingslab. Lærings- og formidlingslaben skal ha en infrastruktur og kompetanse som gjør det mulig for UiB å tilby studenter og ansatte morgendagens digitale løsninger for utdanning, forskning og formidling. Det planlegges for et samarbeid mellom Infomedia og DigUiB/Læringslaben både faglig og når det gjelder infrastruktur, drift og utstyr.

Utviklingsrelatert forskning- samfunnsutfordringer i det globale sør

Utviklingsrelatert forskning er en bred faglig aktivitet som inngår i alle våre fagmiljø. Fakultetet har over mange år prioritert dette forskningsfeltet gjennom stillinger og utdanningstilbud. Fakultetet har oppnådd finansiering til flere prestisjetunge prosjekter innen dette forskningsfeltet, blant annet en ERC Advanced Grant til prosjektet *Egalitarianism: Forms, Processes, Comparisons* ved Institutt for sosialantropologi. Flere av instituttene er involvert i utviklingsrelaterte forskningsprosjekter finansiert av Forskningsrådet. Fakultetet er gjennom Institutt for sammenliknende politikk også involvert i det nyetablerte Centre on Law & Social Transformation i samarbeid med Det juridiske fakultet og Chr. Michelsens Institutt (CMI). Forskere ved fakultetet er også involvert i samarbeid med global helse-miljøet ved Det medisinsk-odontologiske fakultet, samt miljøer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Fakultetet vil videreføre flerfaglige forskningsprosjekter og et sterkt internasjonalt nettverk innen utviklingsrelatert forskning.

Klima og energiomstilling - samfunnsmessige konsekvenser og tiltak

Fakultetet har de siste årene hatt en offensiv satsing på samfunnsvitenskapelig klimaforskning og forskning på energiomstilling. Flere institutter har utvidet samarbeidet med de naturvitenskapelige fagmiljøene gjennom felles prosjektsøknader og faglige seminarer. Akademia-avtalen mellom UiB og Statoil har resultert i både en forskerstilling, stipendiatstillinger og en professor II stilling innen klima og energiomstilling. Nylig ble Håvard Haarstad ved Institutt for geografi tildelt Bergens forskningsstiftelses rekrutteringsstipend for unge lovende forskere på dette feltet.

Ved Institutt for sosialantropologi er det etablert et europeisk senter for Stillehavsforskning, finansiert av EU, med et sterkt fokus på effekten av klimaendringer i regionen.

Fakultetet vil arbeide videre for å styrke arenaer for prosjektutvikling og samarbeid med fagmiljøer ved andre fakultet både for klimaforskning og energiomstilling. Fakultetet ønsker å spille en sentral rolle i etableringen av en kunnskapsklynge på dette viktige feltet. Det er avgjørende å skape fagmiljø som kan arbeide på tvers av fakultetsgrenser. De aktuelle fagmiljøene ved SV-fakultetet ønsker å videreutvikle samarbeidet både med de naturvitenskapelige fagmiljøene og andre fagmiljø på dette feltet.

Velferd, arbeid og migrasjon (VAM)

Fakultetet har over flere år hatt stor aktivitet innen VAM-forskning og har støttet en rekke tiltak gjennom egne avsetninger og strategiske midler fra UiB. Fakultetet har også flere større eksternt finansierte prosjekter, og et godt samarbeid med Uni Rokkansenteret på dette feltet. Trygdeøkonomigruppen ved Institutt for økonomi har fakultetets største eksternt finansierte prosjekt og finansierer bla. 4 faste vitenskapelige stillinger. Satsingen ble evaluert i 2014 og trygdegruppen fikk en svært god evaluering av den eksterne NFR-oppnevnte evalueringskomiteen. Finansieringen fra NFR går ut 2015, men NFR gir nå de to trygdemiljøene ved henholdsvis UiB/ Institutt for økonomi og Institutt for samfunnsforskning anledning til å søke om videreføring av trygdeøkonomi-prosjektet i ytterligere 3 år. Fakultetet ser det som en høyt prioritert oppgave å sikre en videre finansiering av denne satsingen.

I det pågående arbeidet med ny strategiplan for UiB planlegges det å etablere en helseklynge i løpet av strategiperioden. I den forbindelse er det gjort en kartlegging av interesse for samarbeid på dette feltet. Det vil være gode muligheter for alle fagmiljøene ved fakultetet å bidra inn her.

Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE)

BECCLE driver forskning som styrker den konkurransepolitiske kompetansen i Norge. Senteret gir fagmiljøene ved UiB, NHH, Konkurransetilsynet og Universitetet i Oslo en plattform for faglig interaksjon og rekruttering til feltet. Det er primært Institutt for økonomi som er involvert, men det er også utviklet samarbeid med Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap. Senteret ble etablert i 2011 og det ble da besluttet at senteret skulle evalueres i løpet av det 4. året. BECCLE har derfor i 2015, etter oppdrag fra universitetsledelsen, gjennomført en egevaluering og en ekstern evaluering. Den eksterne evalueringen gir BECCLE svært god omtale på alle punkter. Styret for BECCLE har behandlet evalueringene og sendt et brev til rektorene ved UiB og NHH der det bes om at det tas beslutninger som er viktig for å sikre videre drift av senteret. Det forventes tilbakemelding på dette.

4.2 Utdanning og studietilbud

Fakultetet tilbyr et attraktivt utdanningstilbud og har hatt god økning i antall søkere til bachelor- og masterprogrammene. Arbeidet med utviklingen av studieprogrammene knyttet til Media City Bergen går etter planen. Fakultetet har meldt inn et studieprogram i politisk økonomi som etter planen skal starte opp høsten 2016. Fakultetet vil i 2016 også legge til rette for praksisordninger i studieprogrammene. Vi fortsetter arbeidet med å utvikle kvaliteten i studietilbudene våre, stimulere til større variasjon i undervisnings- og vurderingsformer og mer studentaktiv læring. I 2016 vil vi arbeide særskilt med mottak og integrering i første semester og mentorordninger for studentene.

Som ledd i kvalitetsutviklingen har fakultetet satt i gang et arbeid med kartlegging av bruk av studenthusene U.Pihl og Sofie Lindstrøm med tanke på å utvikle løsninger som åpner for nye læringsformer, som gir mer funksjonelle arbeidsplasser og som kan legge til rette for digitale eksamener. Det er også en prioritering å sikre datalaboratorier til undervisningsformål og til Medborgerpanelet. Studentutvalget har også meldt inn et ønske om et sosialt areal til studentcafé, og vi er i dialog med Eiendomsavdelingen for å utrede muligheter for å finne egnet lokale i arealene vi disponerer.

Vi vil fortsatt arbeide offensivt for å rekruttere de beste søkerne til våre bachelorprogram, og styrke kontakten mot videregående skoler. Vi vil også jobbe for å øke rekrutteringen til masterprogrammene, der flere av fagmiljøene pr i dag ikke fyller opptaksrammene.

Flere institutter melder om god oppslutning om alumnusarrangementet i høst. Instituttene viderefører alumnusarbeidet i 2016. Fakultetet viderefører også ordningen med Arbeidslivpanelet.

Forskerutdanning

Fakultetet fortsetter arbeidet for å gi kandidatene gode vilkår for å gjennomføre doktorgradsarbeidet. Vi oppnådde 23 disputaser både i 2012 og 2013, men hadde en nedgang i 2014 med kun 15 disputaser. Det ligger an til en kraftig økning til 28 disputaser i 2015. Innføringen av minst to veiledere per kandidat og gjennomføringen av midtveisevaluering er tiltak som er innført for å øke kvaliteten og sikre gjennomstrømmingen. I 2014 fikk fire kandidater underkjent sin avhandling etter første innlevering, i 2015 har vi hatt to underkjenninger. Fakultetet ønsker å utrede nærmere hvordan kvaliteten på avhandlingene kan sikres bedre. Både midtveisevaluering og sluttseminarer bør fungere på en slik måte at vi også kan hindre uønsket frafall i forskerutdanningen. Basert på framdriftsrapportene har fakultetet den siste tiden skrevet ut 6-8 kandidater fra programmet. Dette tallet er høyere enn vi ønsker og er et betydelig ressurstap for fakultetet. Vi vil derfor i

2016 vurdere hvilke andre tiltak vi kan iverksette for å hindre unødvendig frafall.

4.3 Formidling

God og aktiv formidling av forskningsaktiviteten er sentralt for å bidra til den offentlige samtalen, vise samfunnsfagernes relevans og sikre god rekruttering til fagene. Dette arbeidet prioriteres av fakultetet gjennom ulike tiltak, bl.a ved etablering av en formidlingspris og ved støtte til kompetansehevende tiltak som stimulerer til aktiv mediedeltakelse. Fakultetet er også opptatt av at Media City Bergen og DigUiB skal utnyttes til formidling av utdanning og forskning. Det er viktig at det finnes administrative ressurser som sikrer en god profilering av virksomheten overfor de relevante målgruppene. Fakultetet imøteser en videre oppfølging av Organisasjonsutviklingsprosjektet som ble gjennomført ved UiB i 2014/2015, der det bl.a foreslås at samarbeidet mellom Kommunikasjonsavdelingen og fakultetene skal styrkes.

4.4 Langsiktig rekruttering

Nye faste vitenskapelige stillinger er den største og viktigste investeringen fakultetet foretar. De siste årene er de fleste ledige stillingene blitt refordelt etter fakultetets langsiktige rekrutteringsmodell. En stram budsjettsituasjon førte til at det ikke ble fordelt noen faste stillinger over fakultetets budsjett i 2015.

I løpet av 2015 har to personer gått av med alderspensjon og 5 fast vitenskapelig ansatte har sagt opp stillingene. Det er ventet avgang på grunn av alderspensjon for 2 vitenskapelig ansatte i 2016 og ytterligere 11 vitenskapelig ansatte personer vil gå av med pensjon innen utgangen av 2018. For å sikre jevn rekruttering til fagmiljøene og for å støtte opp om strategiske satsinger foreslås det å fordele 6,5 nye vitenskapelige stillinger. Det gjøres rede for forslaget til fordeling av disse stillingene i sak 82/15

På bakgrunn av tildelte rekrutteringsstillinger i universitetets budsjett for 2016, samt refordeling av egne stipendiatstillinger, er det fakultetsledelsens vurdering at det er rom for å fordele 11 rekrutteringsstillinger i 2016. En nærmere beskrivelse av rekrutteringsstillingene følger i kap. 5.

4.5 Organisasjon og arbeidsmiljø

Fakultetets forslag til strategiplan for 2016 - 2022 angir mål for fakultetet som organisasjon og arbeidsplass. Fakultetets aller viktigste ressurs er aktive medarbeidere som yter sitt beste. Et godt arbeidsmiljø er avgjørende for virksomheten. Det er et viktig ansvar både for ledelsen og den enkelte medarbeider. Fakultetet vil påse at kravene til et godt arbeidsmiljø blir ivarettatt på alle nivå. I tråd med universitetets vedtatte handlingsplan for HMS har fakultetsstyret vedtatt overordnet handlingsplan for hele fakultetet, sak 66/13. Alle enheter skal avholde HMS møter, gjennomføre vernerunder, ha gode opplegg for medarbeidersamtaler og følge opp lokale handlingsplaner.

Fakultetet har arbeidet målrettet med en rekke personalrettede tiltak for å kvalitetssikre rekrutteringsprosesser og sikre god oppfølging av medarbeidere. Fakultetet har som mål å rekruttere de beste fagpersonene i alle typer stillinger og legge til rette for utvikling av den enkeltes kompetanse. Det er en klar ambisjon om å oppnå god balanse i medarbeidernes kjønn og alder.

Fakultetet står overfor et generasjonsskifte i årene som kommer. Dette er krevende for fagmiljøene, men gir også en mulighet for å bedre kjønnsbalansen og gjøre strategiske prioriteringer.

Fakultetet skal ha relevant kompetanse og rutiner som støtter opp om den faglige virksomheten i fagmiljøene. Samtidig er det viktig å opprettholde en god balanse mellom ressurser til vitenskapelige og administrative stillinger.

Det arbeides videre med gjennomganger av samspill mellom de administrative fellesenheter, fakultetsnivået og sentraladministrasjonen for å sikre hensiktsmessige tjenester og god informasjonsflyt.

5. Forslag til budsjettfordeling for 2016 på fakultetets hovedposter

På bakgrunn av framstillingen som er gitt av virksomheten og basert på fakultetets vedtatte budsjettforslag, sak 50/15, foreslår fakultetsledelsen følgende fordeling av hovedpostene i budsjettet:

Tabell 2: Budsjett 2016 – fordeling på fakultetets hovedposter (Beløp i 1000 kr)

Formål:	Bud 2015	Bud 2016	Endring	Fordeling av kostnader		
				Lønn	Drift	Invest.
Drift – Instituttene	26 500	27 500	1 000	20 054	5 347	2 100
Drift – fak.sekr/fellesadm	800	800	0		800	
Fellesfunksjoner og husleie	38 672	40 820	2 148	1 000	39 820	
Incentivmidler	820	650	-170		650	
Strategiske midler	4 012	8 115	4 103	1 430	6 685	
Lønn faste stillinger, postdoc. og stip.	195 179	198 100	2 921	198 100		
Sum	265 983	275 985	10 002	220 584	53 302	2 100
				79,9 %	19,3 %	0,8 %

Fordelingen av fakultetets ulike poster for drift og strategiske tiltak blir nærmere beskrevet i de neste delene av kapittel 5. Her gis det en kort oppsummering av de viktigste endringene fra 2015 til 2016.

Fakultetet har hatt en utfordrende budsjettsituasjon i 2015. Vi gikk inn i 2015 med en prognose om et underskudd på 7,9 millioner, men har i løpet av året klart å redusere dette til et underskudd på ca. 1 million. I 2016 har fakultetet en bedre økonomisk situasjon pga. innsparinger i lønnsbudsjettet som har betydning for 2016, et lavt lønnsoppgjør i 2015 får også innvirkning på budsjettet for 2016. Gode resultatdata på forskning og utdanning har gitt økt inntekt i 2016. Driftsrammen som fordeles til instituttene er foreslått økt med 1 mill som følge av dette. Budsjett for strategiske avsetninger er også. En del av likestillingstiltakene som gjelder lønn er lagt under fakultetets lønnsbudsjett. Det omfatter bistillinger og forlengelse av postdoktorstillinger.

Økningen i fellesfunksjoner og husleie er i all hovedsak knyttet til økte kostnader for intern husleie. Dette skyldes i hovedsak at fakultetet har utvidet arealet med 300 kvadratmeter i 8. etasje i Stein Rokkans hus for å gi rom til en samlet lokalisering av ERC-prosjektet ved Institutt for sosialantropologi. En stor del av de øvrige postene er bundet opp i faste avtaler og kostnader som det er vanskelig å redusere ytterligere.

5.1 Driftstildelingen til instituttene

Driftsbevilgningen til instituttene inkluderer kostnader til timelønn, undervisningsassistenter, utstyr, eksamen, generell timelønn, og eventuelle belønningsmidler. Midler til feltarbeid for stipendiater og forskningsformål skal også dekkes fra denne budsjettposten. Fra 2016 er også midler til doktorgradskurs lagt ut til instituttene. Instituttens driftsbevilgninger er basert på oppnådde resultater og aktivitet innen forskning og utdanning i 2014 slik det er vedtatt av fakultetsstyret i sak 28/11. Driftsbevilgningen inkluderer midler til *inntil* en hel stilling som vitenskapelig assistent for å sikre at instituttlederne kan videreføre sin forskningsaktivitet. I tabell 3 vises den samlede fordelingen av driftsmidler til instituttene for 2016.

I vedlegg 1 vises instituttens produksjon av studiepoeng og forskningsresultater som danner *grunnlaget* for beregningen av driftsbevilgninger til instituttene. I tillegg tildeles det støtte til særegne faglige behov. Institutt for informasjons- og medievitenskap tildeles kr 1 670 000 til investeringer i utstyr og Institutt for geografi er tildelt kr 602 000 til feltkurs og kr 125 000 i undervisningskompensasjon for visedekan for utdanning. Institutt for sosialantropologi får også undervisningskompensasjon for prodekan. Denne utgiften er budsjettet på fakultetets lønnsbudsjett.

Tabell 3: Driftsbevilgning til instituttene i 2016 (Beløp i 1000 kr.)

Institutt	Bud 2015	Bud 2016	Endring
Sosiologi	1 645	1 745	100
Adm.org.	2 383	2 624	241
Sam.pol.	3 462	3 255	-207
Økonomi	2 884	2 860	-24
Infomedia	5 605	6 038	433
Sosialantropologi	2 135	2 708	573
Geografi	2 525	2 257	-268
* Systemdynamikk	499	652	153
**Sosiale omkostninger	5 254	5 254	0
Drift stip/postdok under tilsetting	108	108	0
Sum	26 500	27 500	1 000

* Forskningsgruppen Systemdynamikk er skilt ut som egen enhet, jfr. fakultetsstyresak 98/04

** Sosiale omkostninger regnskapsføres på fakultetet og er ført i tabellen som samlet sum for alle institutter.

5.2 Fakultetets lønnskostnader

Fakultetets lønnsressurser til faste stillinger og rekrutteringsstillinger utgjør den største budsjettposten. I henhold til fakultetets budsjettmodell forvaltes lønnsressursene samlet på fakultetsnivå.

Tabell 4: Fakultetets lønnsmidler i 2016

Fastlønn	Bud 2015	Bud 2016	Endring
Ordinære stillinger:			
Faste vit og adm. stillinger, stip. og postdok	202 422	206 860	4 438
Justeringer*:			
Endringer stipendiater	-393	-810	-417
Endringer post doktorer			
Adm. tjenester til eksterne prosjekter	-850	-950	-100
Refusjoner- sykdom/permisjon	-6 000	-7 000	-1 000
Sum lønn	195 179	198 100	2 921

*Justeringer er knyttet til inntekter for rekrutteringsstillinger som tilføres eller trekkes tilbake til UiB, og ulike refusjoner som reduserer lønnskostnadene.

Fakultetets lønnskostnader reduseres som følge av permisjoner/ledighet i stillinger og fordi arbeidsgivers pensjonsandel er redusert med 0,4 %. Fakultetet har foretatt en grundig vurdering av balansen mellom lønns- og driftskostnader og forventninger om resultatinntekter i kommende år. Det er svært viktig å opprettholde en god balanse mellom lønnsressurser og drift for å sikre midler til strategiske formål.

I 2016 er fordelingen mellom totale lønnskostnader og driftsmidler 79,9 % /20,1 %, I 2015 var nivået 81,5 %/18,7 % Dette er vurdert som en rimelig balanse mellom lønns- og driftsmidler. Vi følger utviklingen nøye for påse at balansen opprettholdes.

Universitetet i Bergen har, bl.a som følge av effektiviseringskuttet som er innført, satt fokus på bruken av administrative stillinger og forholdstallet mellom administrative og vitenskapelige årsverk. Ved SV-fakultetet har administrative årsverk ligget på et stabilt nivå de siste årene. Behovet for administrative stillinger vurderes fortløpende ved avgang i stillinger, både i forhold til om stillingen skal erstattes og hvilken innretning en eventuell ny stilling bør ha.

Rekrutteringsstillinger

Det er svært viktig at fakultetet klarer å opprettholde måltallet for rekrutteringsstillingene. Dette sikres både gjennom fordeling av ledige stillinger i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen, og med en aktiv refordeling gjennom året dersom det oppstår ledighet. Fakultetet har over tid hatt en betydelig opptrapping av ressurser til stipendiatstillinger, men veksten har avtatt noe de siste årene. For 2016 har UiB trukket tilbake inntekter for 9 stipendiatstillinger ved SV-fakultetet, og vi har fått bevilget 7 nye.

Fra og med 2016-budsjettet er avsetningene til hhv stipendiater og postdoktorer slått sammen til en felles avsetning. Rekrutteringsstillingene ses nå på samlet og fakultetet kan

disponere de tildelte rekrutteringsstillingene fritt mellom stipendiat- og postdoktorstillinger. For å opprettholde må imidlertid et samlet antall ansatte i rekrutteringsstillinger minst tilsvare de bevilgede stillinger. Videre har UiB vedtatt en modell som legger opp til at minst 80 % av rekrutteringsstillingene som er finansiert over grunnbevilgningen skal være stipendiatstillinger. Per november 2015 har fakultetet 16,6 postdoktorer og 57,8 stipendiatstillinger finansiert over grunnbevilgningen.

Omfanget av ekstern finansiering påvirker også antall rekrutteringsstillinger. Fakultetsstyret vedtok i møte 15.04.2015 ulike tiltak for å øke den eksternt finansierte aktiviteten. Prioritering av noen av fakultetets rekrutteringsstillinger som egenandeler i store prosjekter var et av flere tiltak som ble vedtatt for å øke omfanget av den eksterne virksomheten ved fakultetet.

5.3 Forslag til fordeling av rekrutteringsstillinger og midler til ulike forskningssatsinger for 2016.

I det følgende redegjøres det for forslag til fordeling av rekrutteringsstillinger og andre satsinger i 2016.

Norsk Medborgerpanel - Infrastruktur for banebrytende forskning og undervisning

Den massive digitaliseringen i dagens samfunn representerer store muligheter for samfunnsvitenskapen. SV-fakultetet griper nå disse mulighetene ved å videreutvikle Medborgerpanelet og etablere en nyskapende kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskapelig forskning som har fått navnet Digital Social Science Core Facility (DIGSSCORE). Denne kjernefasiliteten skal bestå av et internettpanel, *Medborgerpanelet*, og en profesjonell computerlab, *Medborgerlaben*. DIGSSCORE fasiliteten ved Universitetet i Bergen gir muligheter til å se med ny forskningskraft på viktige samfunnsutfordringer. I tillegg til et internasjonalt Scientific Advisory Board, er det forskningsgrupper fra flere fakultet som er knyttet til Medborgerpanelet, forskerne arbeider med ekstremisme og toleranse, samfunnets svar på klimaendringer, rettsliggjøring og domstoler, og forutsetninger for tillit til medmennesker og demokratiske institusjoner. En investering i den digitale kjernefasiliteten nå åpner nye muligheter for eksperimentell samfunnsvitenskapelig og tverrfaglig forskning som vi i dag ikke har fasiliteter til å gjennomføre i Norge, og gir også rom til å utvide antall forskningstematiske satsinger til også å inkludere for eksempel helse-spørsmål.

Prosjektet er tildelt 20 millioner kroner i støtte fra Bergens Forskningsstiftelse. Fakultetet har i den forbindelse påtatt seg en forpliktelse til å bidra med driftsmidler, stillinger, lokaler, infrastruktur, overhead og utstyr. Vi ønsker å kunne utvide og profesjonalisere internettpanelet med en fullt utstyrt samfunnsvitenskapelige digital forskningslab, samt gi spesielt unge forskere og doktorgradsstudenter ved UiB uten prosjektfinansiering tilgang til input-siden i medborgerpanelet og gratis tilgang til medborgerlabben. Til dette formålet foreslår vi at det settes av midler til følgende:

- 1 mill. kr årlig i 5 år til oppbygging av digital kjernefasilitet og til innsamling av data.
- Institutt for sammenliknende politikk tildeles en fireårig stipendiatstilling forankret i Medborgerpanelet innrettet mot grunnforskning på digitale surveys.
- Institutt for informasjons- og medievitenskap tildeles en fireårig postdoktorstilling forankret i Medborgerpanelet innrettet mot sosial mediebruk knyttet til politisk deltakelse og samfunnsengasjement.

Faglig bredde i disiplinene

Fakultetet har oppnådd måltallet for stipendiatstillinger over flere år. Fagmiljøene trenger nye rekrutteringsstillinger for å ivareta bredde i fagdisiplinene. I budsjettinnspillet for 2016 har flere institutter gitt høy prioritet til henholdsvis stipendiatstillinger og postdoktorstillinger for å sikre faglig bredde. Vi foreslår følgende tildelinger:

- Institutt for informasjons- og medievitenskap tildeles en fireårig stipendiatstilling til faglig bredde
- Institutt for økonomi tildeles en fireårig stipendiatstilling til faglig bredde
- Institutt for sosialantropologi tildeles en fireårig postdoktorstilling til faglig bredde
- Sosiologisk institutt tildeles en fireårig postdoktorstilling til faglig bredde

Barnevern

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har de siste årene opparbeidet betydelig kompetanse innen barnevern. Det er utviklet en rekke ekstern finansierte prosjekter av internasjonal karakter med basis i dette kunnskapsmiljøet, og flere er under planlegging. Det er ønskelig å styrke og å legge til rette for denne virksomheten.

- Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap tildeles en fireårig stipendiatstilling med innretning mot barnevern og politikk for barnevern.

Internasjonalt samarbeid – universitetet i verden. Rekrutteringsstilling Kina

Flere fagmiljø ved fakultetet har over lang tid hatt forskningssamarbeid med universiteter i Kina. UiB har nå koordineringsansvaret for det nordiske senteret ved Fudan University i Shanghai i perioden 2015 – 2018, noe som øker viktigheten av denne forskningen. Fakultetet ønsker å sikre en videreføring av dette arbeidet.

- Det foreslås å lyse ut en fireårig postdoktorstilling til videreføring av forskningssamarbeid med Kina.

Klima og energiomstilling

Fakultetet har hatt en offensiv satsing på klima- og energiomstilling de senere årene. Nylig ble Håvard Haarstad ved Institutt for geografi tildelt Bergens forskningsstiftelses rekrutteringsstipend for unge lovende forskere. Ambisjonen med prosjektet er å bygge en internasjonalt anerkjent forskningsgruppe under paraplyen av Spaces of Climate and Energy Lab (Spacelab). Prosjektet heter 'European cities as actors in climate and energy transformations', og handler om hvordan byer handler i forhold til klimaendringer og energiomstilling. Det skal forske på ulike nettverk som byer inngår i, og hvordan tiltak innføres i byene. BFS-tildelingen gjør det mulig å styrke satsingen på dette feltet og sikrer finansiering til å bygge opp en internasjonalt konkurransedyktig forskningsgruppe. Prosjektet vil være et viktig bidrag inn mot UiBs satsing på dette feltet og planene om en forskningsklynge på klima og energi.

BFS-tildelingen forplikter fakultetet i form av egenandeler, og i tråd med tidligere fakultetsstyrevedtak om tiltak for å styrke eksternt finansiert forskningsaktivitet (sak16/2015), går fakultetet inn med rekrutteringsstillinger som egenandel.

- Fakultetet vil finansiere to fireårige stipendiatstillinger og en fireårig postdoktorstilling som skal inngå i BFS-prosjektet 'European cities as actors in climate and energy transformations', og legges til Institutt for geografi.

Velferd, arbeid og migrasjon - Trygdeøkonomi

Trygdeøkonomigruppen ved Institutt for økonomi er finansiert som et eksternt prosjekt gjennom Norges forskningsråd (NFR). NFR-bevilgningen går ut 2015, og det er nå lyst ut nye midler, der Trygdeøkonomigruppen ligger an til å få 5 millioner i 3 år. Den nåværende bevilgningen er på 6 millioner årlig. Det er ønskelig å opprettholde aktivitetsnivået på dagens nivå, ved at fakultetet finansierer en av de faste stillingene som i dag finansieres av NFR-bevilgningen.

- Institutt for økonomi tildeles finansiering av en fast stilling til Trygdeøkonomiprojektet. Den faste stillingen vil da inngå som fakultetets egenandel i prosjektet og vil i prosjektperioden på 3 år ligge utenfor budsjettmodellen.

Media City Bergen

Media City Bergen er en viktig satsing ved UiB, og er et pilotprosjekt på alle nivå i organisasjonen. Det er et stort og faglig ambisiøst prosjekt både på utdannings- og forskningsfeltet. Det er lagt ned et betydelig arbeid som viser at det her også er et stort potensial for forskning og innovasjon.

Media City Bergen skal være klar for innflytting i 2017 og tre nye profesjonsorienterte studieprogram med tilhørende masterprogram skal starte opp høsten 2017. De nye studieprogrammene i MCB vil kreve en betydelig økning av ressurser til både personell, utstyr og drift. Dette skal på sikt finansieres av studiepoengproduksjon i høyere finansieringskategorier, men det vil i tillegg kreves en engangsinvestering i tekniske installasjoner, utstyr og inventar i forkant av oppstart. Det jobbes mot flere ulike aktører for å få dekket dette investeringsbehovet, men fakultetet bør også sette av noe midler selv.

- Det settes av kr. 750 000 til innkjøp av utstyr i forbindelse med oppstart av nye studieprogram i Media City Bergen.

Registerdata

Registerdata er viktig for forskningen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Ettersom det knytter seg usikkerhet til kostnader ved datakjøp etter sterk prisøkning på levering av data fra SSB, vil dette ramme all registerbasert forskning ved fakultetet.

- Det avsettes kr 250 000,- til å gi støtte til innkjøp av registerdata.

Bergen Center for Competition Law and Economics, BECCLE

BECCLE har i 2015 etter oppdrag fra universitetsledelsen gjennomført en egevaluering og en eksternt evaluering. Evalueringene gir svært god omtale av BECCLE og det avventes en tilbakemelding fra rektoratet ved UiB og NHH bl.a på forhold som sikrer langsiktig drift.

- Fakultetet viderefører i 2016 støtte i form av frikjøpsmidler til Institutt for økonomi for å ivareta lederfunksjon ved senteret og til administrative tjenester fra fakultetets fellesadministrasjon.

5.4 Insentivmidler på fakultetsnivå

Fakultetet fortsetter ordningen med ulike former for insentivmidler i 2015.

Tabell 6, Incentivmidler

Insentivmidler avsatt på fakultetsnivå	2015	2016	Endring
Likestillingstiltak	350	350	0
Forskerutdanning*	350	200	-150
Internasjonalt arbeid	120	100	-20
Sum insentivmidler	820	650	-170

*Instituttene får fra 2016 overført budsjettposten på kr 200 000 til phd.kurs inn i driftsrammen

Likestillingstiltak

Fakultetet vil videreføre Tiltaksplan for likestilling i tråd med de prioriteringer som fakultetsstyret anbefalte i sak 63/12. Fakultetet vil fortsatt legge til rette for kortere opptjeningstid for kvinner som vil søke kompetanseopprykk, og styrket andel bistillinger for kvinner i fagmiljø med lav kvinneandel. Ordningen med bistillinger for kvinner forutsetter en samfinansiering mellom institutt og fakultet. Gjennom universitetets sentrale avsetning til likestilling er det også oppnådd forlengelse til eksternt finansierte postdoktorstillinger for å styrke rekrutteringsgrunnlaget for kvinner. Tiltak som omfatter lønnskostnader er lagt inn i fakultetets lønnsbudsjett.

Forskerutdanningen

Etablering av flere nasjonale forskerskoler gjennom eksternt finansiering har resultert i en ressursmessig styrking av forskerutdanningen de siste årene. Det arbeides også med å få i stand nasjonale og internasjonale nettverk som kan samarbeide om kurstilbudet innen forskerutdanningen. I avsetningen til forskerutdanningen videreføres midler til oppstartsseminar og midtveisseminar, til akademisk skrivekurs, samt ulike «verktøykurs» som er relevante for avhandlingsarbeidet. Midler satt av på fakultetet til doktorgradskurs som instituttene arrangerer er nå tatt bort og er inkludert i instituttens driftsbevilgning.

Internasjonalisering

I posten inngår også ressurser til arbeid for å opprettholde internasjonalt samarbeid innen utdanningsvirksomheten. Det arrangeres også en årlig internasjonal uke på fakultetet, der studentene presenterer erfaringer med utenlandsopphold som videreføres.

5.5 Strategiske midler

Det samlede budsjettet for strategiske formål innen forskning og utdanning utgjør kr 6,8 mill. i 2016, se tabell 7. Budsjettet er økt med om lag kr 2,0 mill. sammenlignet med 2015. I posten inngår midler til ulike strategiske prosjekter, egenandeler til eksternt finansierte prosjekter og ulike øremerkede satsinger innen forskning og utdanning. En del av tiltakene er tilført øremerkede midler fra universitetets sentralt. Vi gir en nærmere redegjørelse under tabellen.

Tabell 7, Strategiske formål

Strategiske midler	2015	2016	Endring
Forskningsstrategiske tiltak	300	500	200
Små driftsmidler, fakultetsandel	1 634	1 676	42
Andre tilskudd (professoroppykk, jubileum, Uni Rokkan etc.)	350	330	-20
Medborgerpanel	500	500	0
Medborgerpanel – utstyr/drift	0	1 000	1 000
Registerdata	0	250	250
Strategisk satsing på Trygdeøkonomiprojektet		1 100	1 100
Priser for studiekvalitet, publisering og formidling*		75	75
Media City Bergen *		500	0
Media City Bergen		750	750
Nordområdesatsing*		250	250
ERC prosjekt, støtte til drift, ved sosialantropologi	100	100	0
Støtte til forskningskontor - Berkeley	85	85	0
Delfinansiering av Barth stipend ved Sosialantropologi	309	309	0
Faglig leder av Holbergprisen, adm.org tom juli 2015	154	0	-154
Daglig leder ved Bergen senter for konkurransepolitikk, frikjøp	220	230	10
Utdanningsstrategiske tiltak	200	300	100
Forskning og utdanningssamarbeid Kina, sampol og sosialantr.	60	60	0
Alumnisatsing	100	100	0
Sum – strategiske midler	4 012	8 115	4 103

*disse bevilgningene kr 500.000 til MediacityBergen, kr 250.000 til nordområdesatsing og kr 75.000 til priser kom inn i budsjettet i løpet av 2015 og var ikke en del av budsjett 2015 som ble behandlet i fakultetsstyret.

Fakultetet har styrket budsjettposten med forskningsstrategiske midler til kr 500 000. Midlene skal gå til å styrke initieringsarbeidet og utvikling av nye prosjekter og satsinger. Fakultetet vil særlig fortsette innsatsen for å styrke arbeidet med søknader og posisjonering til Horisont 2020, ERC og eventuelle SFF er som går videre til andre runde. Det kan gis støtte til konkrete tiltak og til medfinansiering av prof II for å utvikle talenter i fagmiljøene.

Ordningen med smådriftsmidler videreføres i 2016, som tidligere forutsettes det at den finansieres innenfor fakultetets rammebevilgning med bidrag fra fakultets- og instituttnivå. Fakultetets andel utgjør kr 1 676 000, og instituttene må også avsette sin andel på 15 %.

Støtte til utstyr og drift av Medborgerpanelet økes med 1 million. En øremerket bevilgning på kr 500 000,- fra universitetsdirektøren til dette formålet er nå lagt inn i rammen.

Utstyrspotten til MediaCityBergen økes med kr 750 000.
Det settes av en budsjettpost på kr 250 000 til registerdata.
Det er satt av kr 1,1 mill. til finansiering av en stilling i Trygdeøkonomigruppen.

Fakultetet bidrar med et driftstilskudd på kr 100 000 årlig til ERC-prosjektet "Egalitarianism" som ledes av Bruce Kapferer ved Institutt for sosialantropologi. Fakultetet viderefører også ordningen med støtte til *forskningskontorer ved Berkeley*. Forskningskontorene ved Berkeley gir en god mulighet til å initiere kontakt og samarbeid mot Peder Sather senteret.

Midler til *Fredrik Barth stipend* er midler som tildeles fra UiB sentralt og benyttes til stipendiatstilling ved Institutt for sosialantropologi.

Utdanningsstrategiske tiltak

Fakultetet har satt av en styrket post på kr 300 000 til utdanningsstrategiske tiltak. Dette er midler som skal bidra til styrke kvaliteten i studiene og støtte opp om gode prosjekter på utdanningsfeltet.

Instituttene fortsetter et nyttig *alumnusarbeid* og vil i 2016 bidra under UiBs felles alumnusdager. En rekke tiltak i 2015 har hatt meget god oppslutning blant tidligere studenter, og fakultetet viderefører ordningen med egen alumnusmedarbeider som støtter opp om instituttene aktiviteter.

Institutt for sammenliknende politikk og Institutt for sosialantropologi har etablert et langvarig forsknings- og undervisningssamarbeid med universiteter i Kina. Samarbeidet er ressurskrevende og det er behov for driftsmidler for å opprettholde et godt tilbud. Det foreslås å fordele kr 30 000 til hvert av instituttene for å opprettholde samarbeidet.

5.6 Fellesfunksjoner/formål

En del av fakultetets samlede driftsmidler forvaltes sentralt. Disse midlene er foruten husleie, midler til strategiske formål, tilskudd til mastergrads - og doktorgradskandidater og incentivmidler, se tabell 8. Deler av fellesmidlene tildeles også instituttene til ulike formål etter søknad/avtale i løpet av året. Samlet er budsjettet til fellesformål økt i forhold til 2015 med om lag kr 2,1 mill. Økningen skyldes i hovedsak økte husleiekostnader og økte kostnader til examen philosophicum.

Tabell 8, Fellesfunksjoner/formål

Fellesfunksjoner/formål	2015	2016	Endring
Internhusleie, samt annen husleie	25 283	26 578	1 295
Husleieinntekt	-2 100	- 2 700	-600
Kopinoravgift	550	550	
Indirekte kostnader for rekrutteringsstillinger	4 752	5 182	430
Studentorganisasjonene	480	480	
Bedømmelse doktorgrader/tilsetning	1 400	1 400	
Feltarbeid stipendiater/postdoktorer	450	400	-50
Feltarbeid mastergrad, nasjonal	80	80	
Feltarbeid mastergrad, internasjonal	180	200	20
Utenlandsopphold stipendiater/postdoktorer	370	400	30
Cinematket, leie av lokaler for film og studieaktivitet	280	0	-280
Vitnemålsseremoni bachelorgrad	80	80	
Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD) - tjenester til fagmiljøene	450	450	
Administrasjonen og ledelsens reiser/kompetanse- utvikling ledere	150	200	50
Kompetanseutvikling fellesadministrasjonen	150	150	
Helse, miljø og sikkerhet	120	120	
Bygningsmessige utgifter	150	150	
IT-tjenester og utstyr	300	300	
Drift fakultetets fellesadministrasjon	800	800	
Kostnader ex.phil og eksamensavvikling	5 547	6 800	1 253
Sum fellesfunksjoner	39 472	41 620	2 148

Husleieutgiftene får en økning på om lag kr 1,6 mill. dvs 6,6 % fra 2015 til 2016. Kostnadene for arealer øker mer enn lønns- og priskompensasjonen fra departementet. Når det i tabellen bare vises en husleieøkning på kr 1,2 mill. er det fordi fakultetet hadde tatt høyde for økt husleiekostnad for det økte arealet i 8. etg. allerede i 2015 budsjettet, men som ikke ble effektuert av Eia før i 2016. Dette gir et vesentlig press på fakultetets øvrige ressurser til lønn og drift. Alle enheter bør ha et fokus på tiltak som kan medvirke til arealeffektivisering.

Indirekte kostnader for rekrutteringsstillinger

Universitetet belaster fakultetene med et fellesbidrag med kr 67 800 per årsverk for fakultetets rekrutteringsstillinger. Fakultetet dekker kostnadene av de stillingene som finansieres innenfor fakultetets budsjetttramme.

Studentorganisasjonene opplever fortsatt sterk tilslutning, og arrangerer en rekke aktiviteter som er viktige for studentmiljøet og for rekrutteringen til fakultetet. Det foreslås å tildele kr 480 000 til drift av studentorganisasjonene i 2016. I tillegg kommer avlønning av lederverv innenfor Studentutvalget til sammen 60 % stilling som ligger innenfor fakultetets lønnsbudsjett.

Utgifter til *bedømmelse av stillinger og doktorgrader* dekkes på fakultetsnivå og vil variere etter antall doktorgrader og hvor mange stillinger som er lyst ut. Det foreslås å avsette kr 1,4 mill. i 2016.

Støtte til *feltarbeid for stipendiater og postdoktorer* blir overført som en øremerket tildeling til instituttene, til sammen kr 400 000 for 2016.

Støtte til *utenlandsopphold* gis etter søknad til stipendiater og postdoktorer for lengre opphold ved utenlandske universiteter. Det er stor søknad til denne posten, og fakultetet ser utenlandsopphold som en viktig del av innsatsen for internasjonalisering. Posten videreføres i 2016, og økes til kr 400 000. *Støtte til feltarbeid og datainnsamling for mastergrad* er dimensjonert i henhold til faktisk bruk i de siste årene.

Avtalen med Cinemateket har både SV-fakultetet og HF-fakultetet sagt opp f.o.m 2016

Det er utarbeidet en plan for *kompetanseutvikling* for administrativt personale. Planen danner grunnlag for sentrale prioriteringer når det gjelder kompetanseheving for administrasjonen. Ressurser til løpende faglig oppdatering er avgjørende dersom administrasjonen skal kunne møte sektorens krav til studie- og forskningsadministrasjon. Det foreslås å sette av kr 150 000 i 2016.

Posten til *HMS-tiltak* foreslås videreført i 2016, med kr 120 000. Posten dekker i hovedsak kostnader ved tilrettelegging av arbeidsplasser for fellesadministrasjonen, samt øvrige fellestiltak for å utvikle arbeidsmiljøet. Det forutsettes at også instituttene viderefører avsetninger i sine driftsbudsjett for å sikre et godt fysisk- og psykososialt arbeidsmiljø.

Drift til fakultetsadministrasjonen omfatter løpende driftsutgifter ved administrasjonen og til enkelte fellesformål bl.a. kostnader for utlysning av stillinger. Det foreslås å avsette kr 800 000 i 2016.

Fakultetene har ansvar for kostnader ved examen philosophicum og for eksamensavvikling.

6. Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet, BOA

Universitetenes finansiering er basert på en kombinasjon av grunnbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD), resultatinntekter og eksternt finansiering. Fakultetets og instituttens inntekter blir også påvirket av at det oppnås resultatmidler for eksternt finansiering fra Norges forskningsråd og EU. Eksternt finansierte forskningsprosjekter er en viktig kilde til styrket forskningsinnsats i våre fagmiljø. Det gir rom for flere doktorgrader og det gir et sterkere rekrutteringsgrunnlag. Instituttens innsats for å øke den eksternt finansierte aktiviteten varierer, og det er behov for en sterkere planmessig satsing. Eksternt finansierte forskning bør styrke fagmiljøene på områder miljøene prioriterer.

Fakultetets eksterntfinansierte virksomhet har vært ganske jevn siden 2010, rundt kr. 50 mill. I 2016 anslår vi imidlertid en økning på om lag 20 % fra 2015, til kr. 63 mill. Økningen er i hovedsak aktivitet finansiert av EU og av Andre bidragsytere. For 2015 forventes samlet BOA-aktivitet å bli omlag kr. 55 mill., noe som er en økning på 2,5 % i forhold til måltall.

Tabell 9: Eksternt finansiert virksomhet 2016 (tall i hele 1000)

Finansieringskilde	Måltall 2015	Måltall 2016	Endring
NFR	36 000	37 000	1 000
EU	4 100	8 000	3 900
Andre finansieringskilder	12 600	18 000	5 400
Sum	52 700	63 000	10 300

Fakultets måltall for de forskjellige finansieringskildene baserer seg på kontraktstestede prosjekter samt en forventning om noe vekst. I tillegg er det tatt høyde for en viss forskyvning av aktivitet.

Måltall for NFR-finansiert aktivitet i 2016 er kr. 37 mill. To større prosjekt som ble innvilget tidligere i år starter opp rundt årsskiftet, i tillegg får vi helårseffekt på fire andre prosjekter som ble innvilget høsten 2014. 18 prosjektsøknader er fortsatt til behandling i Forskningsrådet. I tillegg er det sendt inn 5 søknader på Senter for Fremragende Forskning, disse vil eventuelt ha oppstart i 2017.

Måltallet for EU-finansiert aktivitet i 2016 er kr. 8 mill. ERC-prosjektet ved institutt for sosialantropologi som startet opp våren 2014 bidrar sterkt til en økt EU-aktivitet i forhold til tidligere år. I tillegg startet tre EU-prosjekter og et Era-net prosjekt opp i 2015, disse får helårsvirkning i 2016. Ett prosjekt ble avsluttet i 2015. En søknad er til behandling i EU.

Kategorien «Andre finansieringskilder» inneholder inntekter fra ulike offentlige organer, i Norge og utenlands, fra fond og stiftelser, fra frivillige organisasjoner og fra ulike private virksomheter. Måltallet for bidragsinntekter er kr 14,5 mill. og kr 3,5 mill. i oppdragsinntekter, til sammen kr 18 mill. Økningen i måltall fra 2015 til 2016 begrunnes i hovedsak med oppstart av Medborgerpanelet. Ved utgangen av 2015 har fakultetet eksternt finansiering til 15 postdoktorårsverk og 12 stipendiatårsverk i 2016

Dekningsbidragsinntekter og indirekte kostnader

Fakultetets dekningsbidragsinntekter har hatt en fin vekst fra kr 5,9 mill. i 2010, til forventet omlag kr 10 mill. i 2015. Overhead-prosent i snitt av lønnskostnader pr. november 2015 var 33 %. Til sammenligning av den 24 % på samme tidspunkt av 2010. Det betyr at vi har oppnådd en betydelig bedre dekning av de indirekte kostnadene i denne perioden. Målsetningen er en ytterligere økning. Dekningsbidragsinntektene genereres i hovedsak av lønnskostnader. For EU-prosjektene genererer vanligvis alle kostnader overhead, men da med en noe lavere prosentsats.

Det foretas en mindre økning i de indirekte kostnadene for 2016. Husleien økes fra kr 64 000 per årsverk til kr 66 000. Satsen for administrative tjenester til UiB sentralt økes fra kr 132 000 per årsverk til kr 135 600 for vitenskapelige årsverk og fra kr 66.000 til kr 67.800 for teknisk-/administrative årsverk (og rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen). Fellesbidraget til administrative tjenester blir også belastet frikjøpte årsverk. Bidrag til fellesadministrasjonen ved SV-fakultetet holdes uendret på kr 25 000 per årsverk.

Tiltak for å øke den eksternfinansierte forskningen

Det er et sterkt ønske fra flere hold om at UiB skal øke den eksternfinansierte virksomheten, og da spesielt den EU-finansierte delen. Universitetet sentralt har derfor satt av midler til toppfinansiering av EU-prosjekter (forskningsprosjekter), SFF, SFI og MSC-kandidater.

EU-prosjektene gis en toppfinansiering på størrelse 10 % av bidraget fra EU. For ERC-prosjektene vil universitetsledelsen gi sterkere incentiver, og fra og med 2015 utgjør toppfinansieringen 25 % beregnet av bidraget fra EU. Midlene skal brukes til egenfinansiering knyttet til det aktuelle prosjektet og gis som et årlig kontantbidrag basert på den regnskapsførte aktiviteten som er finansiert av EU.

SFF'er gis en toppfinansiering på størrelse 15 % av beløpet som går fra Forskningsrådet til UiB. Pengene kan brukes til byggtilpasning/lønn til personale i rekrutteringsstillinger, utstyr og til andre formål som tjener prosjektet (for eksempel drift, reiser, møtevirksomhet).

SFI'er gis en toppfinansiering på størrelse 12,5 % av beløpet som går fra Forskningsrådet til UiB.

Universitetsledelsen vil bidra med en ekstra toppfinansiering av Marie Curie-stillinger. Dette innbefatter finansiering av mellomlegg mellom EU-sats og lønnsnivå for kandidater som ansettes ved UiB og er finansiert av dette programmet. Den kommer i tillegg til toppfinansieringen av EU-prosjekter omtalt over.

I tillegg har fakultetet har også satt av kr. 500.000 til forskningsstrategiske midler. Midlene skal gå til å styrke initieringsarbeidet og utvikling av nye prosjekter og satsinger.

7. Oppsummering og fakultetsledelsens anbefalinger

Fordelingen av budsjettet for 2016 kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- Økning i resultatinntekter på utdanning og forskning gir en styrket budsjetttramme
- Det foretas en strategisk avsetning til seks og en halv nye faste vitenskapelige stillinger.
- Instituttens drift styrkes med 1 mill – det avsettes til sammen kr 27,5 mill.
- Det tildeles to stipendiatstillinger og to postdoktorstillinger for å sikre faglig bredde i fakultetets rekruttering.
- Det tildeles fire stipendiatstillinger og tre postdoktorstillinger til å styrke forskningen innenfor strategiske felt.
- Det tildeles 1 mill årlig i 5 år til Medborgerpanelet til oppbygging av digital kjernefasilitet og innsamling av data.
- Det tildeles 1,1 mill til finansieringen av en fast stilling i Trygdeøkonomi som en egenandel i det NFR-finansierte prosjektet i Trygdeøkonomi
- Det avsettes kr 750.000,- til innkjøp av utstyr knyttet til Media City Bergen
- Det avsettes kr 250.000,- til innkjøp av registerdata
- Den eksternt finansierte aktiviteten er beregnet til kr 63 mill. Fakultetet viderefører arbeidet med å øke den eksternt finansierte aktiviteten og styrker budsjettposten med forskningsstrategiske midler til søknadsutvikling.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til fakultetsledelsens anbefaling til budsjettfordeling for 2016 slik det framgår av dette saksforelegget.

Knut Helland
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør